

OLDŘICHOVSKÉ LISTY

číslo vydání: 60 (2021/2)

1. červen 2021

Evidenční číslo: MK ČR E 10198

Vážení spoluobčané,
tak jsme se klasického jara zase nedočkali. Jak se již několikrát stalo, ze zimy rovnou do léta. Alespoň tomu doposud vše nasvědčuje, až po dnešní svátek Bonifáce, posledního zmrzlého muže, po kterém bude určitě už jen hezky a teplo. Tedy já v to doufám.

Mnozí z nás však nedbali počasí a pustili se do pověstného jarního úklidu. Potud vše v pořádku, ale ne všichni se svým odpadem nakládali správně. Opět se nám objevily odložené přebytky v místech, kde nemají co dělat (viz příložené ilustrační foto). Už jsem na toto téma psal několikrát, a stále se to opakuje.

Mohu tvrdit, že z okolních obcí máme téměř nejlepší odpadové hospodářství obce. Jedno z nejlevnějších vůči občanům – poplatníkům a s nadstandardní nabídkou možností likvidace odpadů, zejména velkoobjemových, ve sběrném místě. Přesto se mezi námi najdou jednotlivci, kteří si toho neváží a bezstarostně odkládají tento odpad v okolí popelnic. A když už váží cestu do sběrného místa,

přijedou mimo provozní dobu a vše jednoduše vyházejí před vrata – vždyť on to někdo uklidí.

Na jedné straně tady máme již každoroční akci „uklidíme Oldřichov“, kde parta dobrovolníků obchází obec a sbírají odpadky, abychom měli čisté prostředí, a na druhé straně pár jednotlivců, kteří si dbají jen úklidu a čistoty svých prostor, svého domku a své zahrádky. K širšímu okolí jsou bezohlední. Prvním patří velký dík a těm druhým mohu jen dát upozornění, že v případě jejich odhalení a identifikace lze v těchto případech za takové jednání uložit sankci do výše mnoha tisíc korun. Chci však věřit tomu, že se tento jev v budoucnu vytratí a k případným sankcím nebude nutné přistupovat. Vždyť je to naše prostředí a měli bychom si ho udržovat, nikoli znečišťovat.

Na závěr už jen přání hezkých dnů. Hezkých dnů snad už bez COVIDU. Všem přeji prožití krásných dovolených, byť ještě budou v některých směrech asi omezeny.

:: Jaromír Tichý, starosta obce

> BLAHOPŘEJEME

V měsících března až květen 2021 svá významná životní výročí oslavili:

Ladislav Veselý, Oto Dědek, Josef Šitina, Věra Fišerová, Květoslava Zíková, Jan Kafka, Jana Máté, Jana Vrňatová, Jana Práčová, Marzenna Beata Martínková, Hana Moosová, Věra Landsmannová, Jaromír Zdeněk.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

> LAVIČKY A POSEZENÍ PRO NÁVES

19. 4. 2021 jsme podepsali smlouvu se společností 1ku1 s.r.o., která vyhrála výběrové řízení na dodávku nového mobiliáře pro náves (okolí obecního úřadu), stavby zídek, povalových chodníků a sezení u požární nádrže.

Dle dohody nejdříve členové SDH vyčistí vypuštěnou nádrž, aby mohl stavebník nastoupit koncem května a ideálně do prázdnin uvést náves do téměř finálního stavu.

Pak již bude dle původního plánu chybět jen stavba altánu, výsadba okolo pomníku a přístupový chodník k němu.

U „vatřiště“, kde se pálí čarodejnice, plánují členové spolku Živo v Hájích vydláždění ohniště, aby bylo kde opékat buřty při různých akcích. Prostor je zatím vykolíkován a čeká se na to, kolik dlažebních kostek ze stavby silnice, které obec odkoupila od Krajské správy silnic, zůstane po výstavbě přístupového chodníku z nádraží k první lampě cestou na Máslák.

Na návsi byly nedávno zasazeny další 2 lípy. Jedna za obecní úřad k pomníku a jedna za požární nádrž – shodou okolností na stejné místo, o kterém se uvažovalo pro výsadbu Lípy republiky, která ale byla nakonec zasazena na prostranství u hřbitova.

:: Radim Šarapatka

> NOVÁ VÝVĚSKA U HŘBITOVA

Před vstupem do hřbitova nainstaloval místní kovář Jan Moravec novou vývěsku. Je určena ke zveřejnění provozních pokynů a informací o historii hřbitova a souvisejících pamětihodnostech.

:: Radim Šarapatka

> POTĚMKINOVO WC ZA 2,5 MIL. KČ

Vedle zástupu svých objektivních příspěvků si dovolím jeden subjektivní.

Potěmkino WC za 2,5 mil. Kč – i tak se dá do titulku zjednodušit nedávno schválený záměr dostavba budovy obchodu a řeznictví na návsi. Na tomto případě stojí za to připomenout si, koho jste do zastupitelstva zvolili a jak kdo hlasuje.

Na dubnovém zastupitelstvu schválili pánové Jaromír Tichý, Petr Martínek, Václav Knespl a Martin Hodač záměr dostavby budovy a rovnou i výběrové řízení na dodavatele této akce.

Jana Šťastná, Jiřina Vávrová a já jsme byli proti.

Před téměř šesti lety přišli za starostou nájemci řeznictví, že musí vyřešit tzv. křížení čisté cesty, kdy nájemce obchodu má sociální zařízení dva kroky přes chodbu, kudy se vozí maso do udírny. Řešení tohoto problému se vlekl roky, jak je v naší obci typické. Několik let jsme starostovi opakovaně připomínali, že to musíme řešit, až iniciativu převzal nájemce řeznictví. Zangažoval architekta a ten navrhl řešení v podobě přístavby sociálního zařízení pro obchod vedle skladu obchodu vystrčeného jako středověký prevět ze současné zdi. Aby to nevypadalo na venek blbě, tak architekt navrhl vzdušnou elegantní přístavbu, která objekt prodlouží, a nevyužívanou rampu a tento vystrčený záchod schová.

V projektové dokumentaci, kterou si můžete prohlédnout na webových stránkách veřejného zadavatele Obce Oldřichov v Hájích (<https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0000787/zakazka/426669>)

je na rozdíl od podkladů, které jsme jako zastupitelé před jednáním a hlasováním obdrželi - tedy odhadovaným nákladům ve výši 2,5 mil. Kč za přístavbu

s WC a 1,3 mil. Kč za rozšíření výloh - uvedena odhadovaná cena zakázky 2 141 032 Kč bez DPH za obojí. Je možné, že nějaká stavební firma nabídne do 28. 5. 2021, kdy se budou nabídky vyhodnocovat, cenu ještě nižší.

Pardon, ale již na jaře 2019, kdy jsme popoháněli starostu, ať to neodkládá, jsem navrhoval, abychom celý akutní problém zatím vyřešili vestavbou sociálních zařízení pro obsluhu obchodu do prostoru současného skladu za cca 150 000 Kč. Oslovený architekt představil zastupitelům řešení dostavby, úspornou variantu vestavby záchodů dovnitř slíbil alespoň

nacelit. Po tři čtvrtě roce jsme se dozvěděli, že podle pana architekta to je práce pro nějakého „ičaře“ a že se odmítá touto úspornou variantou a dalšími návrhy zabývat.

Vestavbou WC do skladu bychom si totiž nezatarasili možnost řešit podobu obchodu a řeznictví do budoucna, kdy by stálo za to celé nevyhovující vnitřní rozvržení přeorganizovat. Protože tak, jak je to navržené, tak tím nezískáme nic navíc oproti vestavbě do skladu.

Budova obchodu si stejně jako další budovy ve vlastnictví obce investice do rekonstrukce zaslouží. A tyto nemalé investice musí také mít nějaký další efekt. Například řešení nedostatečných prostor pro parkování na návsi a logického přístupu k zadní části budovy pro jeho nájemníky, kterým nezbyvá nic jiného než postavit se na ta 4 parkovací místa, co po rekonstrukci návsi před obchodem zbyla. Hranice bezzásahové zóny stoleté vody je poměrně daleko od objektu a nebrání využití pozemku za budovou.

Na zastupitelstvu dne 31. 5. 2021 se bude schvalovat výběr dodavatele této akce. Když se to neschválí, tak to bude

jedině dobře, a ušetříme si ostudu. Pokud vás to zajímá, tak se přijďte podívat, jak si pánové tuto akci obhájí. Jestli se k tomu budou vůbec vyjadřovat. Na posledním zastupitelstvu to vůbec nekomentovali.

V případě rekonstrukce budovy obchodu jsme se jako zastupitelstvo naštěstí vyvarovali chyb, jakých se starosta (bez pověření zastupitelstva) dopustil při opravě budovy bývalé pošty, kdy účelově rozdělil akci za více než 3 mil. Kč na několik jednotlivých faktur, aby nedosahovaly limitu 200 000 Kč, kdy je může spolu s místostarostou podepsat (viz Směrnice o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu schválená zastupitelstvem pod vedením pana Tichého, ve kterém jsem ještě neseděl). Při této akci, kterou zastupitelstvo ani pořádně neprojednalo, natož schválilo, se teprve v jejím průběhu dodělávala projektová dokumentace. Tímto stylem si někdo může opravovat vlastní dům, ale nikoli svěřený majetek.

:: Radim Šarapatka

> RADARY PRO OBEC

Na několika posledních jednáních zastupitelstva obce jsme opět projednávali pořízení pokutovacích radarů. Téma radarů jsme také online projednávali se zástupcem společnosti GORNEX, která radary montuje, a také s vedoucím odboru dopravy krajského úřadu Libereckého kraje. Obec nově začala jednat společně s Mníškem o spolupráci s Městskou policií v Liberci. Jednání s chrastavskou policií totiž nedopadla. Spolupráce s Libercem je v dané situaci koneckonců i výhodnější, protože právě na Magistrátu města Liberce závisí vyřizování agendy pokut z radarů. Tuto agendu Magistrát zatím nedělá. Zájem okolních obcí i samotného statutárního města Liberce však může situaci změnit. V nedávné reportáži televize Genus byly zveřejněny výsledky anonymního měření rychlosti v Krásné Studánce, kde na rovině pod „Medvědem“ za týden překročilo povolenou rychlost 92 % řidičů. V Oldřichově na rovných úsecích by se nejspíš dosáhlo podobného výsledku.

Náklady na pořízení radaru však půjdou za obcí a nejedná se o malé peníze. V zastupitelstvu panuje shoda na tom, že radar má smysl pořídit, ale rozcházíme se v názoru na volbu typu radaru.

Možná řešení jsou: radar přenosný, kterým by rychlost měřila městská policie (300 000 Kč), další možností je úsekový radar (1 500 000 Kč) a další chytrý ukazatel rychlosti s přenosným pokutujícím modulem použitelným pro jiná tato zařízení jinde (150 000 Kč + 600 000 Kč).

Každé řešení má své výhody a nevýhody. Za mě je ideální ten úsekový, ale v současné době vzhledem k mnoha okolnostem se přikláním k chytrému ukazateli rychlosti doplňovanému pokutujícím modulem. Mohli bychom v této věci spolupracovat s Chrastavou, která již takové chytré ukazatele rychlosti, které vám ukáží i vaši SPZ, má. Nebo s dalšími obcemi, které si je plánují pořídit.

:: Radim Šarapatka

> POMNÍK KVĚTNOVÉ REVOLUCI 1945 PO 75 LETECH

Dvakrát stěhovaný pomník Květnové revoluci 1945 již snad konečně spočinul na finálním místě.

Pomníku bylo 5. 5. 2021 přesně 75 let a připomíná vedle konce války i nové osídlení obce. Pomník se brzy dočká důstojného okolí – výsadby nízkých křovin a květin. Z tohoto důvodu vynechali páni semenáři nástřik pásu za pomníkem.

Oproti původnímu plánu byla silnice přesunuta blíže k pomníku, proto je pomník takto zasazen do svahu. Od pomníku měla vést zkratka k autobusové zastávce nad ním. Zastávka se však před začátkem stavby přesunula za křižovatku a prostor nad pomníkem byl rozšířen o středový ostrůvek.

Z původního plánu revitalizace návsi v prostoru u pomníku tedy má smysl dobudovat přístupovou perkovou cestu k pomníku a z tohoto koutu za obecním úřadem dotvořit důstojný prostor. V budoucnu by tu snad mohla vzniknout přístavba k budově obecního úřadu, takže by prostor měl i návaznost do budovy.

:: Radim Šarapatka

> INFORMACE Z KNIHOVNY V OLDŘICHOVĚ V HÁJÍCH

Tak máme od 12. dubna téměř po půl roce opět otevřenou naši knihovnu. Věřím, že už nedojde k přerušení provozu a budeme se moci pravidelně setkávat. Otevřeno máme každé pondělí 14–16 hod. a ve středu 14–17 hod. Otevřeno budeme mít i v době léta.

Jenom pro informaci mám pro Vás připravené další nové knihy od autorů Folleta, Fuchsově, Keplera, Kornerové, Maye, Alice Munro, Vanoyekeho, Býma, Duška, Svobodové, Jirotky, Dicka Francise, Lee Yoon Ha, Stehlíkové a konečně máme i čtyři díly případů Katy Marshalové od Roberta Bryndzy. Pro milovníky sci-fi je k dispozici třídílný bestseller od čínského autora Liou Sina. Tato kniha patří k nejočtenějším sci-fi knihám v současnosti.

Pro příznivce sportu je k dispozici jedinečná publikace 100 let českého sportu roku 1918–2018 a kniha zachycující historii československého horolezectví v období od

druhé světové války po první výpravy našich horolezců do nejvyšších hor v 70. a 80. letech minulého století pod názvem „Navždy první“ od Martina Krejsy.

Mezi novinky patří i kniha profesora Hebrejské university v Jeruzalémě Yuval Noah Harariho s názvem „Homo deus“ – stručné dějiny zítřka, popisující vizi nepřilíš vzdáleného světa. Tak přijďte, máte se na co těšit.

Doufám, že v podzimním vydání Oldřichovských listů už budu moci být více konkrétní s mou vizí o rozšíření knihovny, kde bude i koutek, ve kterém si děti mohou číst a prohlížet dětské knihy a časopisy. Rodiče tak dostanou svůj vlastní prostor pro klidný výběr knih a děti se mimo jiné zabaví třeba i deskovými hrami a soutěžemi v člověče nezlob se a dalšími.

Loučí se a těší se na Vaši návštěvu knihovník Bulíř. Ta nabídka na kávičku stále platí.

> Z OLDŘICHOVSKÉ ŠKOLNÍ KRONIKY

Další část překladu školní kroniky z Buschullersdorfu, vedené od roku 1865 do 16. července 1939.

Školní rok 1935/36: 2. září začal nový školní rok 1935/36. Během školních prázdnin byla opravena/upravena protipovodňová zeď podél školní zahrady. Ve II. třídě byla postavena nová kachlová kamna, v I. třídě byla kamna přemístěna. Pan učitel Ferdinand Leucken byl přesazen na občanskou školu do Vesce a def. učitelka Elisabeth Taschner přesazena na občanskou školu do Ruprechtic. Přijaté byly učitelka Johanna Hablack a pomocná učitelka Maria Schablawitz. Rozdělení tříd bylo následovné: I. třída: 24 školáků, ředitel Josef Neumann, II. třída: 38 školáků, učitelka Maria Schablawitz, III. třída: 48 školáků, učitelka Johanna Hablack, IV. třída: 50 školáků, učitel Franz Kratzer. Dne 26. říjen začal slavnostním způsobem – oslavou státního svátku. Po zahájení slavností panem ředitelem Josefem Neumanem následovaly přednesy básní a písní školní mládeží, na kterých se dohodla školní rada. Státní hymnou byla slavnost ukončena.

Dne 7. května proběhla slavnostním způsobem oslava narozenin pana prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka.

Dne 15. března byla na vlastní žádost propuštěna pomocná učitelka Maria Schablawitz. Zároveň byla 15. března přijata praktikantka Luise Bleil jako pomocná učitelka na zdejší škole.

Dne 28. května byla započata slavnostním způsobem oslava narozenin prezidenta pana Eduarda Beneše.

Panu učiteli Franzovi Kratzerovi byla na jeho vlastní žádost od 1. do 30. června 1936 povolena zdravotní dovolená. Učitelka praktikantka Irene Peuker byla dne 1. června přijata na místní škole jako pomocná učitelka za onemocnělého učitele Franze Kratzera.

Dne 27. června byl ukončen školní rok 1935/36.

Školní rok 1936/37: Školní rok začal 1. září 1936.

Během prázdnin byly na školní budově pro jednu polovinu obstarána nová okna a ta zasazena hlouběji do zdiva. Školní budova dostala nový nátěr. Celkové náklady 9519 Kč.

Pan def. ředitel Josef Neuman byl dekretem okresní školní rady ze dne 12. 8. 1936 poslán do penze. Jmenovaný se přestěhoval dne 27. 8. 1936 do Liberce. Def. učitelka Elisabeth Taschner byla dekretem krajské školní rady, při respektování její místní definice, přidělena do smíšené občanské školy v Ruprechticích. Vedení školy převzal v zastoupení def. učitel místní školy Franz Kratzer. Nově přijati byli pomocný učitel Herbert Wagner z Liberce, jmenovaný převzal IV. třídu a pomocný učitel Alfred Weinert z Albrechtic, tento převzal II. třídu.

Životopisy učitelů: Zastupující ředitel školy **Franz Kratzer** se narodil 26. června 1884 v Přebytku u Frýdlantu, navštěvoval obecnou školu v Hejnicích, na to vzdělávací institut v Liberci, kde získal osvědčení o vyspělosti a kvalifikaci učitele. Jako učitel působil na školách v Přebytku a Bílém Potoce a přišel jako def. učitel 1. 9. 1909 do Oldřichova. 1. 9. 1912 byl k provizornímu zastoupení přeřazen do Lázní Libverda. V roce 1914 byl přidělen škole v Bílém Potoce na výpomoc z důvodů války. Dne 15. 8. 1915 narukoval jako Landsturmmann a vrátil se s koncem války jako praporčík a

Ročníky 1927 – 1929

IV. třída 1940 – 1941 – Školní rok 1929 – 1931

velitel divizní polní meteorologické stanice. Od 4. 11. 1918 opět nastoupil do školní služby, a to v Lázních Libverda. K 1. květnu 1919 byl povolán k převzetí provizorního školního vedení v Oldřichově, které 28. 8. 1919 předal řediteli Josefu Neumannovi. Od této doby patřil nepřetržitě k učitelskému sboru místní školy.

Pomocný učitel **Herbert Wagner**, narozený 29. června 1910 v Liberci, navštěvoval střední školu v místě, 4 roky institut pro vzdělávání učitelů a získal v roce 1929 maturitní vysvědčení.

Dále studoval 8 semestrů tělocviku v Berlíně. Od 1. 12. 1935 do 30. 6. 1936 vykonával školní službu na lidové škole v Bedřichově.

Pomocný učitel **Alfred Weinert** se narodil 15. června 1911 v Jiřetíně. Absolvoval institut pro vzdělávání učitelů v Liberci a získal v roce 1930 maturitní vysvědčení. Na to navštěvoval absolventský kurz střední školy na Obchodní akademii v Liberci. Zaměstnání našel na Dívčí občanské škole v Liberci, následně na obecní škole v Pavlovicích a Mníšku. Jeden rok vyučoval na škole v Dlouhém Mostě a zrovna tak rok jako učitel češtiny na škole v Horním Růžodole a Františkově. Dne 1. 9. 1936 nastoupil službu na zdejší škole.

Pomocná učitelka **Liesselotte Lehmann** narozená 4. ledna v Dětrichově, okres Frýdlant. V roce 1934 získala na Institutu pro vzdělávání učitelů v Liberci maturitní vysvědčení.

Vyučování vykonávala jako praktikantka na škole v Ruprechticích a rok jako praktikantka v Horním Vítkově. Od 1. 9. 1936 působila na zdejší škole.

Rozdělení tříd bylo následovné: I. třída 19 školáků, zástupce ředitele Franz Kratzer, II. třída 36 školáků, učitel Alfred Weinert, III. třída 40 školáků, učitelka Lieselotte Lehmann, IV. třída 53 školáků, učitel Herbert Wagner.

Vysoká návštěva v Liberci. Den 19. srpen 1936 byl pro školství, město a okres Liberec pamětihodný den. Toho dne to byla pro náš okres vysoká čest a vyznamenání, že jsme mohli ve svých zdech přivítat hlavu našeho státu, pana Dr. Edvarda Beneše a jeho manželku.

Tisíce dětí z Liberce a okolí a velká část učitelské obce se zúčastnili slavnostního přivítání pana prezidenta. Jménem školáků, učitelů a rodičů v zastoupení okresního školního

inspektora pana Emila Bebatzkyho, coby zástupce školní obce, byl pozdraven pan prezident.

V uvítacím proslovu byl pan prezident ujištěn, že školní obec s vážností a věrnou povinností pro stát a lid pracuje a snaží se německé děti vychovávat k schopným, oddaným a loajálním občanům ku prospěchu našeho milovaného státu a vlasti.

Prezident státu Dr. Beneš poděkoval srdečným pozdravem za přísahu německé školní obce. Vyslovil svoji radost ze slavnostního přivítání školáky a školní obcí a uvedl, že zná a cení si práci německých škol, a zdůraznil že zvláštní úloha škol je posílit snášenlivost, pozornost a lásku k bližnímu, vzdělávat a vychovávat, a to co nás odděluje mezi národy, přemostovat. Požádal nás, abychom tomto ohledu pokračovali v práci.

:: Pokračování v příštím vydání.

> NOHEJBALOVÝ TURNAJ

Venkovní akce se podařilo pořádat i v minulém roce, nejinak tomu bude i letos, kdy všechny čtálisty a diváky zveme na turnaj Nohejbal na trávě.

Loni jsme již s Marešovými a Milanem Nýdrlem pořádali turnaj bez dlouhodobé opory pana Snadíka i bez Tamanga. Tamango snad letos opět dorazí, pan Snadík už bohužel nikoli.

V roce 2020 hrálo 10 trojic, letos by nás mohlo být +- obdobně, což vychází na příjemné sobotní klání od 9:00 do cca 15:00.

Startovné bude opět lidových 150 Kč za celou trojici. Pravidla oficiálního nohejbalu tak nějak po našem upravená, abychom si všichni zahráli (např. dopad mimo hřiště se prostě hraje).

Budeme se na vás těšit v sobotu 10. července 2021 od 9:00 na fotbalovém hřišti v Oldřichově v Hájích. Jestli se akce uskuteční, závisí na aktuálních protiepidemických nařízeních, sledujete proto webové stránky obce a obecní facebook.

:: Radim Šarapatka

> OLDŘICHOVSKÝ FESTIVAL

Festival proběhne 4. 9. 2021 společně s oslavou 150 let výročí založení Sboru dobrovolných hasičů Oldřichova v Hájích.

Těšit se můžete na kapely: Každěj pes jiná ves, Isara, Bikini, Anema, Počátky. Také na dvě představení divadelního spolku z Turnova.

:: Jana Pospíšilová

> STŘEVLIK SE VRACÍ DO OLDŘICHOVA

... aneb, jak řekl Kozina, „do roka a do dne“.

Je to na den přesně 5 let, kdy jsem na tomto místě vysvětloval, proč STŘEVLIK opouští Oldřichov a stěhuje se do Hejnic. Za tu dobu jsme v Hejnicích vybudovali velmi pěkné pracoviště, kam za námi školy rády jezdí.

S Oldřichovem nás ale pojí milé vzpomínky a rádi se sem vracíme i přesto, že naším prvním úkolem je stabilizovat finanční situaci areálu a uvést ho po delší odmlce zpět do provozu. Naše odměna v podobě návratu dětí do prostor Ekocentra by měla přijít už v prvním červnovém týdnu.

Na začátku června otevíráme Sluneční dům a učebny a zahajujeme vzdělávací pobyty pro školy. V průběhu prázdnin bychom chtěli opět obnovit informační centrum

Už se vážně těšíme!

Den Země na rybníce v panelárně

a po definitivním odchodu Suchopýru z Ekocentra převezmeme i provoz farmy.

Jsem přesvědčen, že se nám brzy podaří obnovit i dříve bohatou spolupráci s obcí, v rámci které jsme se podíleli na řadě společných akcí v Ekocentru i v obci.

Více než moje slova vám atmosféru STŘEVLIKU v Oldřichově připomene pár fotografií z let, kdy STŘEVLIK v Oldřichově působil. Věřím, že za rok touto dobou vás zde budeme moci potěšit podobně laděnými fotografiemi z roku letošního.

Přeji vám radost z nadcházejícího léta, pevné zdraví a těším se na setkání na některé z blízkých akcí. Když si poznamenate datum 16. října, určitě nebudete litovat.

:: *Martin Modrý, ředitel STŘEVLIKU*

Ornitologická exkurze

Den vlny

Výukový program o vodních breberkách

Velký nákup v infocentru

Koncert skupiny ALIQUOD na Dni stromu

Oldřichovský přírodovědný kroužek

> VÝSLEDKY ZIMNÍ A JARNÍ SOUTĚŽE

Zimní soutěž

Odměnili jsme všechny účastníky - fotografie byly krásné a účast nebyla zase tak hojná. Sladkou odměnu si vychutnali Marianka Kmínková, Maya Šťastná, Mariana Hlaváčková a Ondra Vávra. Blahopřejeme! Přetiskujeme fotografii Marianky Kmínkové, ostatní krásné výtvary si prohlédněte v galerii na webových stránkách obce.

Jarní soutěž

V dětské kategorii zvítězil Lukáš Senohrábek s "Plameňáky" a v dospělácké kategorii si sladkou odměnu vybojovaly Michaela Trpišovská, Hana Černá a Jana Šťastná. Otiskujeme fotografii Lukáše Senohrábka, všechny vítězné fotografie naleznete na webových stránkách obce. Gratulujeme!

:: Jiřina Vávrová

> NOVÉ PODVODNÉ METODY ZAZNAMENANÉ V REGIONU

V letošním roce se nám objevili podvodníci na Semilsku, kdy se vloudili do domácností seniorů pod legendou kontroly elektrospotřebičů a také na Frýdlantsku, kde nabízeli prací prášek s účinností proti Covid – 19.

Jako novější fenomén se nám začíná projevovat trestná činnost na seniorech – na internetu. Seniorského věku se začínají dožívat „zdatnější“ uživatelé internetu. Jde o legendy pod příslibem seznámení, společného života, pomoci v nouzi. Daly by se označit legendou „Americký voják“, námořník, lékař na misi v zahraničí a podobně. Popisovanou trestnou činnost považujeme za vysoce nebezpečnou se stupňujícím charakterem – množstvím. Odesílané peníze většinou končí na zahraničních účtech. Nebo naopak se objevily případy, kdy podvodníci vystupovali jako „Ruská kráska“. Scénář je obdobný.

“AMERICKÝ VOJÁK”

Interně se tento podvod nazývá podle původního případu falešné identity „Americký voják“. Je postaven na modelu získání důvěry zejména osoby opačného pohlaví pod záminkou společné budoucnosti. Ústřední postavou tohoto podvodu a tedy vymyšleného příběhu bývá cizinec, který se snaží zkontaktovat osobu (oběť) přes různé komunikační portály, ať už seznamky či sociální sítě a vždy se zaštití příběhem. V tomto příběhu jde o zlato, peníze či jiné cennosti, případně o jeho život. Vždy je třeba mu pomoci dostat tyto komodity z nějakého nebezpečného místa. Nejčastěji jsou to místa typu Afghánistán, Sýrie a další státy s nestabilním režimem a přítomností mezinárodních sil.

Tento podvodník se zpravidla vydává za amerického vojáka, námořníka, právníka, lékaře či úředníka, ale i umělce, kteří jsou zde na misi nebo mají možnost získat třeba dědictví a potřebují nalézt někoho, kdo jim pomůže s vyvedením zmiňovaného bohatství mimo nebezpečnou zemi, případně jim pomůže se záchranou života. Následuje samozřejmě příslib společné budoucnosti se zajištěným člověkem, popřípadě příslib na podíl z majetku. Objevil se i příběh námořníka bojujícího o život na potápějící se lodi. Dalším společným momentem jsou opakující se žádosti o zaslání finančních prostředků na zařízení potřebných postupů k převedení finanční hotovosti, vyvezení zlata ze země či vyřízení výjezdních povolení a úplatků pro místní autority. Komunikace probíhá přes chaty a emaily. Mnohdy za využití Google překladače.

Myslíte si, že na takovéto „pohádky“ nemůže nikdo naletět? Omyl... Osamělí lidé a např. lidé v těžké životní situaci hledají někoho, kdo jim dá nový cíl a impuls. A tím může být i záchrana života člověka či příslib nového vztahu. Policisté bohužel evidují případy, kdy oběti podvodníků, nejčastěji ženy, zaslaly finanční prostředky v rozmezí tisícových až milionových částek.

Komunikujete s někým, jehož příběh se podobá výše popsanému nebo znáte někoho, kdo tento příběh prožívá? Buďte opatrní a nikomu neposílejte žádné finanční prostředky. O tom samém zkuste přesvědčit svou známou. Vždy v takovýchto případech poproste o názor dalšího člověka, který se na vše bude dívat nezatížený předešlou romantickou či naléhavou komunikací. Děkujeme za spolupráci.

kpt. Bc. Vladimíra Šrýtrová, komisař oddělení tisku a prevence

> VAROVÁNÍ PRO SENIORY

VAROVÁNÍ PRO SENIORY před okradením nebo podvodným jednáním pachatelů trestné činnosti

Policie České republiky varuje seniory před možným okradením nebo podvodným jednáním pachatelů trestné činnosti, kdy objektem zájmu jsou právě senioři většinou přímo v místě svého bydliště.

Podvodníci využívají různé záminky k okradení nebo vylákání peněz od seniorů, kdy je kontaktují osobně nebo telefonicky většinou

s nabídkou různých služeb anebo pod smyšlenou legendou:

Nabídky řemeslných služeb:

- Broušení nožů, nůžek atp.
- Výměny okapů nebo jiné práce na domě
- Výměna zámku u dveří (prodej a nabídka montáže bezpečnostního zámku, kdy se však jedná pouze o běžný zámek)
- Kontrola komínů (výměna vložkování komínu i přesto, že to není nutné)

pachatel požaduje za službu přemrštěné ceny nebo mnohonásobně vyšší částku, než žádal před započítáním práce. V případě odporu seniora ohledně zaplacení, pachatel vyhrožuje mnohdy i fyzickým napadením, v některých případech vyvíjí nátlak na seniora i více pachatelů. Ve snaze získat od seniora požadovanou částku jsou pachatelé ochotni jej odvézt i k bankomatu, aby zde vybral finanční hotovost.

Nabídky levných energetických služeb nebo pojištění v místě bydliště:

- Levnější plyn nebo elektřina

- Pojištění – životní, zdravotní, proti pohromě, spoření apod. pachatel, při vpuštění do domu, nechává úmyslně otevřené vchodové pro spolupachatele, poté obvykle vyzve seniora, aby mu ukázal plynové připojení, pojistky, hlavní uzávěr vody apod., ve chvíli, kdy se senior vzdálí z domácnosti, tak druhý pachatel vnikne do jeho bytu a odcizí nalezené cennosti. V některých případech pachatel vyšle seniora do jiné místnosti, třeba koupelny, aby pouštěl vodu nebo k televizi, kterou má senior zapínat a vypínat, dle jeho pokynů. Pachatel mezitím prohledá ostatní místnosti a odcizí peníze nebo vše cenné.

Legendy:

- Vnuk v nouzi (nejčastější legenda)
- Přeplatek za plyn, elektřinu nebo vodu – (falešný plynař, elektrikář nebo vodař)
- Údajně těžké životní nebo mimořádné situace - (vylákání peněz na operaci dítěte, na různé služby, pokuty a poplatky, neboť pachatel u sebe zrovna nemá hotovost) nejčastější legendou je „Vnuk v nouzi“ - pachatel telefonuje na pevnou linku (výjimečně na mobilní telefon), kdy se vydává za vnuka a žádá finanční pomoc, neboť se dostal do velkých problémů nebo, že má možnost výhodné koupě vozidla, bytu apod. a nemá dostatečnou finanční hotovost. Pokud senior sdělí, že nemá takovou finanční hotovost je často nucen poskytnout šperky nebo jiné cennosti. Pachatel sdělí, že peníze nebo cennosti vyzvedne u seniora řidič taxislužby, kterému má poškozený vše předat, v některých případech si pro požadované věci má přijet známý falešného vnuka. V případech, kdy se za seniorem dostaví falešný plynař, elek-

trikář nebo pracovník vodáren (většinou dva pachatelé) s legendou vrácení přeplatku, nejčastěji ve výši okolo 1 000,- Kč, kdy však má u sebe pouze větší bankovku, kterou potřebuje rozměnit. Poškozený tedy jde na místo, kde má uloženou finanční hotovost, což vidí pachatel, který následně odvede pozornost seniora sepisováním formulářů a druhý nepozorovaně z tohoto místa odcizí zbylou hotovost. K vrácení přeplatku nakonec nedojde, neboť pachatel vyzve poškozeného, aby mu předložil další dokumenty, kdy on mezitím nepozorovaně opustí domácnost. V drtivé většině nabízí přeplatek žena.

AKTUÁLNĚ v době nouzového stavu

Podvodníci bohužel využívají krizové situace a obohacují se na osaměle žijících seniorech pod záminkou nabídky zdravotní péče, přípravků na posílení imunity i s nabídkou pomoci při každodenních činnostech jako je nákup.

Legenda:

- Nabídka zdravotní preventivní péče – měření teploty (nejprve nabídnuto telefonicky, poté osobní návštěva pachatele u seniora doma)

Žádné kontrolní měření teploty u seniorů v České republice v jejich domácím prostředí neprobíhá! Pachatel se pouze pokouší dostat do domácnosti seniora s úmyslem jej okrást.

Pokud využije senior nabídky pomoci v podobě nákupu, doporučujeme:

- ověřit si, zda se jedná o organizace zřízené obcí nebo neziskovou organizací, požadujte předložení průkazu o tom, že se skutečně jedná o zaměstnance takové organizace. Vyžádejte si telefonní kontakt, na kterém si můžete danou osobu ověřit.
- mějte předem připravený seznam věcí, které potřebujete nakoupit, zařídit, obstarat.
- nepůjčujte svou platební kartu a pokud možno mějte připravenou přesnou finanční hotovost za požadovaný nákup či službu.

- při převzetí nákupu nepouštějte cizí osoby do bytu, k tomu využijte společné prostory domů, u rodinných domů využijte možnosti předání nákupu přes plot.

Zároveň upozorňujeme, že v současné době neprobíhá žádná veřejná sbírka, která by se zaměřovala na výběr peněz v souvislosti s opatřeními proti COVID – 19. Neposkytujte k těmto účelům žádné finanční dary.

Policie ČR apeluje na seniory, aby byli obezřetní a nedůvěřovali neznámým lidem, kteří je osloví v místě jejich bydliště. Pokud se již senior rozhodne cizí osobu vpustit do svého bytu, tak by neměl být doma sám (zavolejte příbuzným, přátelům nebo sousedům

a poproste je, zda by nemohli přijít, do té doby nikoho dovnitř nepouštějte, popřípadě se dohodněte s cizí osobou na jiném termínu návštěvy).

Seniorům doporučujeme, aby si pořídili na dveře do bytu bezpečnostní řetězky, který udrží dveře jen pootevřené a tak budou moci vyřídít některé věci bezpečněji.

V případě podezření, že jste se setkali s podvodníkem, neprodleně kontaktujte Policii České republiky na tísňové lince 158.

> POŽÁRY JEDLÝCH TUKŮ A OLEJŮ V DOMÁCNOSTI

Jedním ze způsobů přípravy pokrmů je smažení za použití jedlých tuků nebo olejů (dále jen „olej“), kdy využíváme jejich vlastnosti nashromáždit v sobě velké množství tepla, které však zároveň může představovat i velké nebezpečí.

Ke vznícení oleje stačí například závada ve fritéze, případně zapomenutá pánve s olejem po smažení na zapnutém sporáku. Tím, že se olej neustále zahřívá, dosáhne v určitou chvíli teploty vznícení. To znamená, že hoření začne probíhat i bez zapálení plamenem.

Pokud se nám něco podobného v domácnosti stane, je třeba myslet na své bezpečí a zvolit správný postup při řešení požáru.

CO UDĚLAT:

- Je-li to možné, zamezte dalšímu zahřívání oleje vypnutím sporáku nebo odpojením fritézy z elektrické sítě.
- Zabraňte přístupu vzduchu k požáru v nádobě a to pomocí prostředků běžně se nacházejících v domácnosti, např. zaklopením plechem na pečení, kovovou pokličkou, případně mokrou vyždímanou utěrkou. Nad rámec domácích potřeb lze pro tyto účely pořídit i speciální hasicí deky vhodné do domácnosti.

- Použijte vhodného hasivo a to ideálně hasicí přístroj třídy F (na požáry rostlinných a živočišných tuků a olejů). Hasicí přístroje používejte vždy v souladu s návodem výrobce.

- Jestliže se vám podařilo plameny uhasit, zkontrolujte, že je zdroj tepla vypnutý, a nechte horký olej vychladnout. Neodkrývejte nádobu, aby nedošlo k opětovnému vznícení.

CO NEDĚLAT:

- Nemanipulujte s nádobou, ve které je rozpálený hořící olej, neboť rozlitím může dojít k rozšíření požáru a vzniku popálenin.
- NIKDY nelijte do rozpáleného hořícího oleje vodu ani jinou tekutinu s obsahem vody! Nashromážděné teplo v oleji způsobí prudké odpaření vody, vyvržení hořícího oleje do prostoru a rozšíření požáru. Zároveň hrozí vznik závažných popálenin.
- Jestliže na uhašení požáru Vaše síly nestačí, opusťte místnost, zavolejte na linku 112 nebo 150 a upozorněte na požár i ostatní osoby ve svém okolí.

Autoři: kpt. Ing. Kateřina Štajncová, por. Bc. Jakub Sucharda
HZS Libereckého kraje

> DEN LINKY 155. ČÍSLO, KTERÉ ZACHRAŇUJE ŽIVOTY

Za loňský rok ošetřily posádky zdravotnických záchranných služeb v České republice pacienti při 963 130 událostech. Denně vyrazí zdravotníci na pomoc přibližně třem tisícům lidí. Z některé z výjezdových základen napříč republikou vyjede posádka v průměru každou půl minutu. Na začátku naprosté většiny těchto příběhů je trojmístné číslo vytočené na telefonu: 155. Na sobotu, se symbolickým datem 15. 5., připadl už pátý Den linky 155.

Letos se už podruhé Den linky 155 bohužel uskuteční kvůli protiepidemickým opatřením bez obvyklých akcí pro veřejnost, kdy záchranáři seznamují zájemce nejen s fungováním zdravotnických operačních středisek a záchranné služby jako celku, ale i s používanou technikou nebo se základy první pomoci.

Pandemie onemocnění covid-19 a související opatření přinesly v uplynulých měsících velmi náročné podmínky pro činnost zdravotnických záchranných služeb. Rozsah poskytované přednemocniční neodkladné péče v naší republice ale zůstal díky mimořádnému nasazení zdravotníků bez výraznějších omezení. Posádky i nadále zasahují ve zvýšeném stupni ochrany, na pracovištích platí zpřísněná hygienická opatření.

Největší nárůst volání zaznamenaly operační střediska zdravotnických záchranných služeb loni v březnu, kdy linku 155 vytočil i dvojnásobek běžného denního počtu volajících. I zkušení dispečeri a dispečerky s mnohaletou praxí se shodují, že podobně intenzivní služby nepamatují. U volajících byly patrné obavy z šířícího se onemocnění covid-19 a velmi často nevěděli, kam se mají se svými dotazy obracet. V následujících měsících se počet volání vrátil k normálním počtům.

Spojení se zdravotníky v řádu sekund

Po vytočení čísla 155 je volající během několika sekund spojen s profesionálními zdravotníky na zdravotnickém operačním středisku příslušné zdravotnické záchranné služby, kterých je v republice celkem 14, jedna v každém kraji a v hlavním městě. Dispečeri a dispečerky volajícímu poradí, jak účinně pomoci sobě nebo druhým a v případě potřeby na místo vyšlou posádky záchranné služby.

Jak správně postupovat při pomoci druhým a volání na linku 155?

- Na prvním místě je bezpečnost samotných záchránců. Než začneme komukoliv pomáhat, vždy je důležité se na pár sekund zastavit a zamyslet se, jestli nám nehrozí nějaké nebezpečí.
- Zdravotnickou záchrannou službu volejte vždy, když si nejste jisti, zda danou situaci zvládnete vlastními silami. Ne každé volání musí nutně skončit výjezdem záchranné služby, ale třeba „jen“ užitečnou radou.
- Pokud se rozhodnete pomoci v případě ohrožení zdraví zavolat, vždy vytočte přímo tísňovou linku 155.
- Nejdůležitější informací, kterou operátor potřebuje vědět, je adresa – tedy místo, kde se nacházíte.
- Pak přenechejte iniciativu na operátorovi – odpovídejte na otázky, nechte se vést a nikdy nezavěšujte jako první.
- Nemusíte mít strach, protože i laika dokážou profesionálové na tísňové lince navést k poskytnutí účinné první pomoci. Není to nic těžkého, díky jejich radám zvládne pomoci opravdu každý a nakonec zjistíte, že k záchraně života nepotřebujete víc než svoje dvě ruce.

Všem také upřímně doporučujeme, aby si do svých chytrých telefonů nainstalovali bezplatnou aplikaci Záchranka. Jejím prostřednictvím v případě nouze odešlete vaši aktuální polohu a zároveň kontaktujete záchrannou službu, což je zejména v situacích, kdy nevíte, kde se nacházíte, neocenitelná věc.

> COVIDOVÉ DESATERO

1. Po oznámení pozitivního výsledku testu zůstaňte doma. Telefonicky kontaktujte svého ošetřujícího praktického lékaře a domluvte se s ním na způsobu a frekvenci monitorace svého zdravotního stavu nejméně po dobu 14 dnů od prvního pozitivního PCR testu, z toho minimálně 3 poslední dny bez klinických příznaků. Informujte o situaci svého zaměstnavatele. Návštěvy v domácnosti nejsou povoleny.
2. V případě zhoršení zdravotního stavu a výskytu závažných příznaků (výrazná dušnost, poruchy vědomí, dezorientace, útlum, několikadenní vysoké horečky v kombinaci se závažným chronickým onemocněním nereagující na antipyretika) zavolejte vy nebo členové domácnosti na tísňovou linku 155. Volající je při komunikaci s operátorem ZS povinen uvést, že jde o pacienta s nemocí COVID-19.
3. Nemocného je vhodné izolovat v samostatné dobře větratelné místnosti. V případě nutného kontaktu s ostatními členy domácnosti je vhodné dodržet vzdálenost od nemocného nejméně 2 metry, pokud je to možné.
4. Nemocný má doma nosit roušku, zakrývající nos i ústa, a denně ji vyměňovat, nepoužívat opakovaně, textilní roušky denně prát (60-90°) a vyžehlit. Během používání a snímání roušky nesahat na její přední stranu.
5. Pokud je nutná péče druhé osoby, měl by to být jeden člen domácnosti, který je v dobrém zdravotním stavu a netrpí závažným chronickým onemocněním nebo poruchou

imunity. Při ošetřování nemocného s nemocí COVID-19 musí mít ošetřující osoba roušku nebo respirátor.

6. Nezbytná hygiena: časté mytí rukou vodou a mýdlem nejméně po dobu 20 sekund, vhodné je používání dezinfekčního gelu s nejméně 60% obsahem alkoholu a jednorázových papírových ručníků. Členové domácnosti si vždy musí umýt/dezinfikovat ruce po kontaktu s pacientem, po a před přípravou stravy, po konzumaci jídla, po provedení úklidu.

7. Nemocný má mít své vlastní ložní prádlo a jídelní potřeby, které nesdílí s ostatními členy domácnosti, vhodné je používat papírové kapesníky, které po použití ihned vyhodí.

8. Je nutné zajistit častý úklid a dezinfekci povrchů v okolí nemocného a společně používaných prostor (kuchyně, WC, koupelna apod.), na úklid a manipulaci s prádlem je vhodné používat rukavice, před a po použití rukavic provést hygienu rukou dle bodu č. 6.

9. Veškerý odpad vzniklý při péči o nemocného (rukavice, roušky, kapesníky aj.) se vyhazuje do igelitového pytle na odpadky, umístěného v uzavíratelném odpadkovém koši, a 1 x denně se vynáší do sběrné nádoby na komunální odpad.

10. Členové společné domácnosti monitorují svůj zdravotní stav, jeho změnu a výskyt příznaků nemoci ihned nahlásí svému ošetřujícímu praktickému lékaři a na KHS, kde bude případně dohodnut odběr a navržen další postup.

> KALENDÁŘ AKCÍ

Turnaj v nohejbalu
sobota 10. 7. 2021, 9:00
fotbalové hřiště

Oslava 150. výročí založení SDH
a Oldřichovský festival
sobota 4. 9. 2021, čas bude upřesněn
u obecního úřadu

Pozn.: Zda akce proběhnou, závisí také na
případných hygienických opatřeních kvůli
Covid-19. Bude-li situace příznivá, je velmi
pravděpodobné, že akcí bude i mnohem víc.
Sledujte webové stránky obce, kde průběžně
zveřejňujeme aktuální informace.

> UŽITEČNÉ INFORMACE**Obecní úřad**

Jaromír Tichý 724 179 355 starosta@oldrichov.cz

Jana Bekešová 482 725 093 info@oldrichov.cz

úřední doba: PO 8:00 – 16:00, ÚT 8:00 – 14:30,
ST 8:00 – 17:00, ČT 8:00 – 14:30, PÁ 8:00 – 12:00

facebook: <http://www.facebook.com/oldrichov>

webové stránky: <http://www.oldrichov.cz>

Oldřichovské listy, občasník Oldřichova v Hájích; evidenční číslo: MK ČR E 10198.
Vychází 4x ročně. Nejbližší uzávěrky pro příští čísla: 15. 8. 2021, 15. 11. 2021, 15. 2. 2022, 15. 5. 2022.

Listy připravují: Jiřina Vávrová a Lenka Kosková Třísková. Korektura: Ivo Raisr. Sazba: McCAN, s.r.o.

Přispívat může každý. Občasník nepřijímá a nezveřejňuje soukromou inzerci.

Kontakt na redakci: listy@oldrichov.cz